

Rakenteet muuttuvat – elinikäinen ohjaus pysyy

ELO-LIV 2022

Teija Felt

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteet

Jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa.

Ohjauksen järjestämistä koskevat päätökset perustuvat tietoon. Kansallisella, sektorirajat ylittävällä palvelujen ja vaikuttavuuden seurannalla voidaan tehostaa tiedolla johtamista sekä paikallisesti että kansallisesti.

Tietoon perustuen

Toimiva jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, jossa ohjaus ja urasuunnittelunäkökulma ovat keskiössä palvellen sujuvasti elinikäistä oppijaa mm. tekoälyä hyödyntäen.

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Ohjaustyötä tekevillä on valmiudet ja osaaminen laadukkaaseen monikanavaiseen ohjaustyöhön.

Laadukkaasti

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Ohjaus edistää tasa-arvoista, oikeudenmukaista ja monimuotoista yhteiskuntaa ja hyvinvointia Suomessa.

Monialaisesti ja koordinoitusti

Ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää. Eri sektoreilla valmisteltavat ohjauksen kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään yhä enemmän monihallinnollisena, eri hallinnonalojen yhteistyönä.

Digitaalisesti

Keskeiset strategian toimenpiteet hallituskaudelle (RRF-hankkeet 2024 loppuun)

Strateginen tavoite	Toimenpide	Hallitusohjelmahanke	Vastuu-tahot	Rahoitus	Aikataulu
Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti	Uraohjauksen kehittäminen työllisyyspalveluissa (Pohjoismainen malli, Kuntakokeilut)	Työllisyystoimet	TEM	Kansallinen	2021-23
Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti	Opinto-ohjauksen kehittämisohjelma ja resurssit, Oppivelvollisuuden laajentaminen, Hyvän ohjauksen kriteerit	Koulutus, Oppivelvollisuus	OKM	Kansallinen	2020-23
Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti	Urasuunnittelutaitojen kehittäminen	Elinikäinen ohjaus / Jatkuva oppiminen / TYÖ2030	TEM/ KEHA	RRF	2022-24
Laadukkaasti ja yhdenvertaisesti	Ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi ja kompetenssit	Elinikäinen ohjaus	TEM/ KEHA	RRF	2022-24
Laadukkaasti ja yhdenvertaisesti	Ohjaajien täydennyskoulutukset	Elinikäinen ohjaus / Jatkuva oppiminen / työllisyys	TEM/ KEHA	RRF ESR+	2023-24
Digitaalisesti	Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus	Jatkuva oppiminen / työllisyys	OKM TEM KEHA OPH	RRF	2020-24
Monialaisesti ja koordinoidusti	Monialaisen ohjauksen kehittäminen (tukirakenne, lainsäädäntö, kehittämistoimet)	Nuoret / Työllisyys / Jatkuva oppiminen / Sote	TEM OKM STM KEHA	Kansallinen RRF ESR+	2021-23
Monialaisesti ja koordinoidusti	Elinikäisen ohjauksen pysyvä koordinaatio	Elinikäinen ohjaus / Julkisen hallinnon strategia / JOTPA	OKM TEM STM	?	?
Tietoon perustuen	Ohjauksen tiedolla johtaminen ja laadun seuranta	Elinikäinen ohjaus / Julkisen hallinnon strategia	TEM OKM	RRF	2022-24

Jatkuva oppiminen Suomen kestävä kasvun ohjelmassa (RRF)

KOULUTUKSET, TUKIPALVELUT JA HAKEVA TOIMINTA 30 M€ (JOTPA)

- Käynnistetään työelämän rakennemuutosta tukevia koulutuksia. Vahvistetaan koulutuksessa aliedustettujen ryhmien (ml. ikääntyneet) osaamista hakevalla toiminnalla, ohjauksella, tukitoimilla ja matalan kynnyksen koulutuksilla. (24 M€)
- Digitaitoja ja digitalisaatiota tukeva koulutus (4,5 M€)
- Vihreää osaamista ja siirtymää tukevat koulutukset (1,5 M€)

JOTPA
15 HTV
vuosille 2021-2024

TYÖ- JA OSAAMISTARPEIDEN ENNAKOINTI 4 M€ (TEM, OPH, JOTPA)

- Uudistetaan lyhyen aikavälin kohtaantoa koskevan tietotuotannon menettelyjä, toimintatapoja ja koordinoitua (TEM 0,65 M€)
 - Ammattibarometri, kehityshanke (400 000 €)
 - Osaamisvarannot, kehitys- ja määrittelytyö (250 000 €)
- Keskipitkän aikavälin työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantomallin menetelmällinen kehittäminen ja käynnistysvaiheen tuki (OPH 0,5 M€)
- Luokitusjärjestelmän kehittäminen osaamistarpeille tunnistamaan muuta kuin tutkintoihin sisältyvää osaamista (2,85 M€)
 - Osaamisluokitusjärjestelmän kehittäminen (OPH 350 000 €)
 - "Uudistetaan ennakoinnin raportointijärjestelmä" / Muodostetaan ennakoinnin digitaalinen ekosysteemi (JOTPA 2,5 M€)

TEM 3 HTV
Vuosille 2021-2024

OPH 2 HTV
vuosille 2021-2024

JOTPA
3 HTV
vuosille 2022-2024

OHJAUS SEKÄ OSAAMISEN ARVIOINTI JA VALIDOINTI 10 M€ (TEM, JOTPA)

- Työikäisten osaamisen tunnistaminen (TEM 3 M€)
- Osaamiskartoitukset (JOTPA 3 M€)
- Elinikäisen ohjauksen vahvistaminen (TEM 4 M€)
 - Koordinaatio ja tiedolla johtaminen
 - Urasuunnittelutaidot
 - Ohjaajien täydennyskoulutukset

TEM 9 HTV
vuosille 2021-2024

JOTPA
3 HTV
vuosille 2022-2024

JATKUVAN OPPIMISEN DIGITALISAATIO 46 32 M€ (OKM, TEM)

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus 26 22 M€ (OKM ja TEM yhteinen)
- Korkeakoulujen digivisio 20 10 M€ (OKM)

15 HTV
vuosille 2021-2024

Sekä tietenkin ”business as usual”

- **Alueelliset ELO-verkostot (ELYjen koordinoimat)!**
 - Strategian kärjet valideja alueiden erityistarpeista riippumatta
 - Verkostojen voima säilyy, vaikka rakenteet muuttuvat
 - Tärkeää jakaa kokemuksia, mitä alueilla on tehty strategian viestimiseksi ja jalkauttamiseksi
 - **Organisaatioiden oma kehittäminen**
 - **Alueelliset ja paikalliset hankkeet**
-
- **Alueellinen ja paikallinen tekeminen ratkaisee lopulta pelin – kansalaisten saatava laadukkaita TNO-palveluita ilman katkoksia!**

Rakenteet muutoksessa...

- **Oppivelvollisuuden laajentaminen**
 - Verkostojen tärkeys kunnissa
- **Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus**
 - Tehtävät ja roolit muotoutumassa
- **TE-palvelut kuntiin (2025)**
 - Myös KEHAn ja ELYjen roolit muutoksessa
 - Monialaisten ohjauspalveluiden tukirakenne KEHAssa
- **SOTE-uudistus ja hyvinvointialueet**
 - Hyvinvointitehtävien yhteys ELO-toimiin?
- **Myös ELO-foorumien toimintakausi päättyy tammikuussa 2023**
 - Pysyvää valtakunnallista koordinaatiota ei vielä ole – forumin jatko lienee tarpeen
 - Rakenteiden muuttuessa siirryttävä suorasta ohjauksesta enemmän ja enemmän kohti tiedolla johtamista, hyvien käytäntöjen jakamista, fasilitoivaa ja mahdollistavaa tukea alueille ja toimijoille

Elinikäinen ohjaus ja sen tarve pysyy...

Jokainen tullut nyt viimeistään tietoiseksi energiakulutuksesta - **Vihreä siirtymä** edellyttää vihreää ohjausta. Mistä saamme tuoreimman osaamisen aiheesta?

Työolot, palkat ja lamat puhuttavat – Suomeen **maailman paras työelämä 2030?** Uraohjaus standardiksi työpaikoille

Koronakriisin lomautukset vaihtuneet **osaavan työvoiman pulaan**. Ennakointitiedon merkitys ja tuki sujuviin siirtymiin kriittinen

Digitaalisuus muuttaa työelämää ja julkisia palveluita; myös ohjauksen toimintatapoja

2023
Koulutuksen
vuosi
Euroopassa

Miten ohjauksella tuetaan **työperäistä maahanmuuttoa** ja ulkomaisen työvoiman integroitumista?

Ohjaus auttaa tekemään osaamisen näkyväksi

työ- ja elinkeinoministeriö
Teea Oja 6.9.2022 9.01 KOLUMNI

Meillä kaikilla on osaamista, jo työssä, harrastuksissa, arjessa Jotta osaamistaan voi hyödyntä tyyty ensin tehdä näkyväksi. C tekemisellä voisimme välttää e